

Η Επιτροπή Ηθικής & Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Πα.Μακ.

Λεωνίδας Χατζηθωμάς, Βάμβουρα Βαρβάρα

Τι είναι;

- Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 21 έως 27) του Ν. 4521 (ΦΕΚ τ. Α' 38/2-3 2018) προβλέπεται η συγκρότηση Ε.Η.Δ.Ε. του Πα.Μακ.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. του Πα.Μακ. διασφαλίζει ότι η ερευνητική δραστηριότητα του Ιδρύματος διέπεται από τις ισχύουσες αρχές της **ακεραιότητας** και **ηθικής** της έρευνας που εγγυώνται την **ανεξαρτησία** και **αξιοπιστία** της επιστημονικής γνώσης.

Σκοπός:

- Σκοπός της Ε.Η.Δ.Ε. είναι να παρέχει σε ηθικό και δεοντολογικό επίπεδο εγγύηση αξιοπιστίας των ερευνητικών έργων που διεξάγονται στο Πα.Μακ.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. ελέγχει αν ένα ερευνητικό έργο διενεργείται με σεβασμό στην αξία των ανθρώπινων όντων, στην αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Αρμοδιότητες:

- Αρμοδιότητα της Ε.Η.Δ.Ε. είναι να διαπιστώνει αν συγκεκριμένο ερευνητικό έργο που πρόκειται να εκπονηθεί στο Πα.Μακ δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και αν συνάδει με γενικά παραδεδεγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο διεξαγωγής της.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. αξιολογεί την ερευνητική πρόταση και: α. **την εγκρίνει** ή β. **προβαίνει σε συστάσεις και σε εισηγήσεις** για την αναθεώρησή της, εφόσον προκύπτουν ηθικά και δεοντολογικά κωλύματα.

Αρμοδιότητες:

1. Η εξέταση των χρηματοδοτούμενων ερευνητικών έργων.
2. Η εξέταση, εκτός των ερευνητικών έργων της παραπάνω περίπτωσης (1), και άλλου ερευνητικού έργου, ύστερα από αίτηση ενδιαφερόμενου προσώπου ή καταγγελία.
3. Η παρακολούθηση προτεινόμενων αλλαγών σε ήδη εγκεκριμένες και υλοποιούμενες έρευνες.
4. Η προσασία του ατόμου κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του, που προκύπτουν από κάθε σχετική έρευνα.

Επιπλέον αρμοδιότητες:

1. Η Επιτροπή διαπιστώνει τη λήψη εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές.
2. Η Ε.Η.Δ.Ε. εισηγείται στον Ε.Λ.Κ.Ε την αναστολή ενός ερευνητικού έργου.
3. Η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να παρέχει επιστημονική γνώμη-εισήγηση στον Ε.Λ.Κ.Ε.
4. Οι αποφάσεις της Ε.Η.Δ.Ε. είναι δεσμευτικές για το ΠΑ.ΜΑΚ.
5. Η Ε.Η.Δ.Ε. επιδιώκει την ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΠΑ.ΜΑΚ. σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας.

Ελέγχει:

1. Την τήρηση του ηθικού, δεοντολογικού και νομικού πλαισίου της έρευνας.
2. Ότι στα συμμετέχοντα στην έρευνα πρόσωπα δεν έχει ασκηθεί καμίας μορφής πίεση.
3. Την ορθότητα και πληρότητα των γραπτών πληροφοριών που παρέχονται στους μελλοντικούς συμμετέχοντες στην έρευνα.
4. Την ελεύθερη και αβίαστη συναίνεση των συμμετεχόντων.
5. Τις ατομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της έρευνας.

Ελέγχει:

6. Την τήρηση της αρχής του σεβασμού της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας των συμμετεχόντων, το δικαίωμά τους για ιδιωτική ζωή, της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και του τρόπου διαφύλαξης του απορρήτου και της ιδιωτικότητάς τους.
7. Τον εθελοντικό χαρακτήρα της συμμετοχής και τον τρόπο επιλογής και ένταξης των συμμετεχόντων.
8. Την τήρηση των βασικών αρχών προστασίας και ηθικής μεταχείρισης των ζώων, όσον αφορά έρευνες με ζώα.
9. Την τήρηση κανόνων που αφορούν την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και τη διαχείριση των αποβλήτων.

Υποβολή προτάσεων:

- Οι αιτήσεις υποβάλλονται από τον επιστημονικό υπεύθυνο του έργου ηλεκτρονικά.
- Ο/Η Γραμματέας της Ε.Η.Δ.Ε. επιβεβαιώνει τη λήψη της ερευνητικής πρότασης, αφού πρώτα διαπιστώσει την πληρότητα των υποβληθέντων και την πρωτοκολλήσει.
- Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε., μόλις λάβουν γνώση της ερευνητικής πρότασης, οφείλουν να ενημερώσουν τον Πρόεδρο και τον/την Γραμματέα, εάν υφίσταται περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων.
- Ο/Η Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε. ορίζει για κάθε αίτηση εισηγητή/τρια, κατά προτεραιότητα μέλος της Ε.Η.Δ.Ε.
- Οι συνεδριάσεις της Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να γίνονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα.

Δικαιολογητικά αίτησης:

- **Αίτηση** προς την Ε.Η.Δ.Ε. για την έγκριση του ερευνητικού πρωτοκόλλου.
- Το **Ερευνητικό Πρωτόκολλο**.
- **Υπεύθυνη δήλωση των συμμετεχόντων** στην έρευνα, στην οποία αναφέρεται η προηγούμενη ενημέρωση και συναίνεσή τους (εφόσον απαιτείται).
- **Οποιοδήποτε άλλο έγγραφο** ή υποστηρικτικό υλικό της μελέτης.

Έντυπα:

uom.gr/ethics/entypa

Το Πανεπιστήμιο ▾

Σχολές & Τμήματα ▾

Μεταπτυχιακά

Διοίκηση ▾

Έρευνα

Έντυπα

Τα Έντυπα της Επιτροπής αποτελούν τα βασικά "εργαλεία", με τα οποία διεκπεραιώνεται η διαδικασία της υποβολής αίτησης. Ο σχεδιασμός τους στοχεύει στο να παρακινήσει τους/τις ερευνητές/τριες να σκεφτούν τα θέματα που άπτονται της εφαρμογής των ηθικών και δεοντολογικών αρχών στην έρευνά τους.

Από την πλευρά της Επιτροπής, τα έντυπα, μαζί με το ερευνητικό πρωτόκολλο και όποιο άλλο συμπληρωματικό υλικό κατατίθεται, συμπυκνώνουν τις κρίσιμες και χρήσιμες πληροφορίες, στις οποίες θα βασιστεί η τελική απόφαση για την έγκριση της αίτησης.

Για όλους αυτούς τους λόγους **συστήνουμε με έμφαση** να συμβουλευτείτε, τις οδηγίες, σε βίντεο και σε κείμενο, που παρέχει η Επιτροπή στους συνδέσμους «Συχνές Ερωτήσεις» και «Ενημερωτικό - Εκπαιδευτικό Υλικό» για τη συμπλήρωση των εντύπων και τη διαδικασία υποβολής αίτησης.

Για περαιτέρω ερωτήσεις, απευθυνθείτε στη Γραμματεία της Επιτροπής (ethics@uom.edu.gr).

- > [ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΕΗΔΕ](#)
- > [ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ](#)
- > [ΛΙΣΤΑ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ](#)
- > [APPLICATION FORM AND QUESTIONNAIRE](#)
- > [PARTICIPANTS' INFORMATION FORM](#)
- > [DOCUMENTS TO BE SUBMITTED](#)

Λήψη απόφασης:

- Ο Πρόεδρος ορίζει κάποιο από τα μέλη της Επιτροπής ως εισηγητή για συγκεκριμένη ερευνητική πρόταση.
- Ο εισηγητής αποστέλλει την εισήγησή του, σε ηλεκτρονική μορφή, εντός επτά (7) ημερών.
- Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο μπορεί να προσκληθεί ο υπεύθυνος ερευνητής για την παρουσίαση του ερευνητικού πρωτοκόλλου.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί να καλέσει εξωτερικούς εμπειρογνώμονες για την παροχή γνώμης σχετικά με εξεταζόμενο πρωτόκολλο.

Λήψη απόφασης:

- Η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε μέρες από την υποβολή της αίτησης.
- Σε περίπτωση καταγγελίας, η Ε.Η.Δ.Ε. αποφασίζει το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την υποβολή της καταγγελίας.
- Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά προτίμηση με ομοφωνία.
- Η ψηφοφορία είναι φανερή.

Αναστολή ερ. πρωτοκόλλου μετά από καταγγελία:

- Στο πλαίσιο της εξέτασης των ερευνητικών πρωτοκόλλων ή και μεταγενέστερα, η Ε.Η.Δ.Ε. δύναται να προτείνει αλλαγές στο πρωτόκολλο, ακόμα και την αναστολή της έρευνας.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. μπορεί εισηγηθεί στον Ε.Λ.Κ.Ε την αναστολή συνέχισης της διεξαγωγής της έρευνας, εάν διαπιστώσει ότι πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση των οδηγιών της Ε.Η.Δ.Ε., ή ότι έχει συνδεθεί με απρόβλεπτες σοβαρές επιπτώσεις στους συμμετέχοντες ή σε ζώα.
- Πριν από οποιαδήποτε εισήγηση της Ε.Η.Δ.Ε. καλούνται ενώπιόν της τόσο ο καταγγέλλων όσο και ο/η υπεύθυνος της έρευνας, για να αναπτύξουν προφορικά ή και εγγράφως τις απόψεις τους σχετικά με την καταγγελία.

Μετά τη λήψη της απόφασης:

- Ο/Η ενδιαφερόμενος/η ενημερώνεται γραπτώς για την απόφαση σε διάστημα πέντε εργάσιμων ημερών από τη συνεδρίαση και του αποστέλλεται το απόσπασμα της απόφασης.
- Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να καταθέσει, ενώπιον της Ε.Η.Δ.Ε., μέσα σε δέκα ημέρες από την έκδοση της απόφασης, αίτηση θεραπείας κατά των συστάσεων της Επιτροπής υποβάλλοντας νέα στοιχεία.
- Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας, η Ε.Η.Δ.Ε. έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητήσει από τον υπεύθυνο ερευνητή περιοδική ή εφάπαξ αναφορά για θέματα τα οποία σχετίζονται με την τήρηση του ηθικού και δεοντολογικού πλαισίου.

Εχεμύθεια:

- Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε. υποχρεούνται στην τήρηση απόλυτης εχεμύθειας αναφορικά με οποιαδήποτε πληροφορία περιέρχεται στη γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Η υποχρέωση βαρύνει επίσης οποιονδήποτε εξωτερικό εμπειρογνώμονα ή εισηγητή προσκληθεί για παροχή γνωμοδότησης/εισήγησης σχετικά με συγκεκριμένο ερευνητικό πρωτόκολλο.
- Η υποχρέωση εχεμύθειας αφορά και τον/την Γραμματέα της Επιτροπής.

Σύνθεση:

- Η Ε.Η.Δ.Ε. αποτελείται από επτά τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους.
- Πέντε από τα μέλη –και τα αναπληρωματικά τους– θα πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ του Πα.Μακ.
- Δύο από τα μέλη –και τα αναπληρωματικά τους– θα πρέπει να είναι πρόσωπα εκτός του Πα.Μακ.
- Ένα τουλάχιστον από τα επτά μέλη –και το αναπληρωματικό του– πρέπει να έχει ειδίκευση στην ηθική/βιοηθική.

Σύνθεση:

Τακτικά μέλη

Ιωάννης Μάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών, ως Πρόεδρος

Ιωάννης Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, ως Αντιπρόεδρος

Ευθύμιος Ταμπούρης, Καθηγητής Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, ως μέλος

Χαρίκλεια Πρώιου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, ως μέλος

Αγγελική Σαμαρά, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, ως μέλος

Μηνάς Δεμερτζής, Δικηγόρος, ως μέλος

Αθανάσιος Βασιλείου, Δικηγόρος, ως μέλος

Σύνθεση:

Αναπληρωματικά μέλη

Ευτύχιος Σαρτζετάκης, Καθηγητής Τμήματος
Οικονομικών Επιστημών

Λευκοθέα Καρτασίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Κυριάκος Μικέλης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος
Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Λεωνίδας Χατζηθωμάς, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Παναγιώτης Φουληράς, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής

Γεωργία Βούβαρη, Διοικητική Υπάλληλος ΠΕ/Α'
Διοικητικού-Οικονομικού ΑΕΑΘ

Μαρία Μυλώση, Νομικός

Λειτουργία:

- Η Ε.Η.Δ.Ε. συνεδριάζει τακτικά μία φορά το μήνα και εκτάκτως όποτε ζητηθεί αυτό από τον Πρόεδρό της ή τον Πρόεδρο του Ε.Λ.Κ.Ε.
- Ο Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε. έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής.
- Η Ε.Η.Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τέσσερα τουλάχιστον μέλη της.
- Σε περίπτωση κωλύματος ενός τακτικού μέλους της Επιτροπής, ειδοποιείται από τη Γραμματεία το αναπληρωματικό μέλος.
- Τα μέλη της Ε.Η.Δ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση.

Μητρώο:

- Η Ε.Η.Δ.Ε. έχει προχωρήσει στη συγκρότηση Μητρώου Εισηγητών/τριών ή Εμπειρογνωμόνων.
- Προς το παρόν αριθμεί 11 μέλη.
- Σημειώνεται ότι δυνατότητα υποβολής αίτησης στο Μητρώο είναι διαρκής και χωρίς χρονική προθεσμία και νέα μέλη εγγράφονται μετά την υποβολή της αίτησής τους στο ethics@uom.edu.gr.

Ευχαριστούμε πολύ για
την προσοχή!

Λεωνίδας Χατζηθωμάς, Βάμβουρα Βαρβάρα

